

Taxa post
plättitá in
No. 30523

10. Telefon:
Havonta 110
évre 600, e
földre: Hav
12, e
Hirdetések d
„UJ KELET
banatj zsidósá
ja, Cikkek u
forrás megjelölés.

KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Részv.
kesztő: Dr. Mar
ton Ernő. Re-
factor responsabil-Fetelés, szerkesztő:
16: Jámber Ferenc. Administator
delegat si girant responsabil-Fetelés
igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-
tulajdonos: Fraternitas S. A. E.
de Editura. Registrul publicat-publisher
periodice No. 43. Dos. 889. 1932.
Tribunalul Cluj, Sectia III.
Vasárnap, julius 30.
1939-5699. Av 14.
XXII. évfolyam, 169. szám.

VILAG TUREK

A demokráciák ellentámadásai

Mindazok az eredmények, amelyeket Hitler kancellár München előtt és München után elért, a demokráciák csaknem kétségbeesztő télienségére és gyámoltalan védekezésére vezethető vissza.

München előtt ugy Párizsnak, mint Londonnak az volt az álláspontja, hogy német területek bekebelezése miatt nem lehet megkövetelni egy borzalmas kimenetelű újabb világháborút — Berlin téhat tegye azt, amit jónak lát, ha ez a „jó” még olyan rossz hatással is lesz a demokráciák hatalmi pozícióira.

Csehszlovákia, és Morvaország bekebelezése óta azonban ugy London, mint Párizs belátják, hogy a legjobb védekezési módszer mégsem a visszavonulás, a behódolás és a megalkuvás, hanem — ősi recipe szerint — a támadás az, mely mindig a legjobb védekezésnek bizonyul.

Ma már meg lehet állapítani, hogy a demokráciák hatalmak minden vonalon nyílt támadásban vannak és a tengelyhatalmak azok, amelyek védekezésre szorulnak, annak ellenére, hogy védekezésük többnyire a támadással való fenyegetés félelmetes álarcaát állítja magára.

A demokráciák elkezdett és megerősödött offenzív szellemének tudható be az, hogy Danzig ellen még nem indult meg a német támadás s a Harmadik Birodalom vezetői immár némileg tétovázó magatartást tanúsítanak a támadás megindításával kapcsolatban.

A demokráciák támadó szellemének legbátrabb és legváratlanabb megnyilatkozása azonban nem London, nem Párizs, hanem Washington részéről történt.

S hogy a bátorítás és az offenzív kezdeményezés milyen értékes lehet válságos történelmi pillanatokban, annak legfőbb bizonyítéka az, hogy ugyanaz az Anglia, amelyik tegnap még a legteljesebb megalkuvás szellemében tárgyalt Japánal a tiencsini engedményes területek ügyében: a japán-amerikai kereskedelmi szerződés felmondása után visszanyerte bátorságát és nyíltan szembe mer helyezkedni ama japán követeléssel, hogy Anglia teljes egészében változtassa meg távolkeleti külpolitikáját, Kinának kedvező pénzügyi álláspontját.

Az a radalom, amit a japán-amerikai kereskedelmi szerződés Tokióban keltett — s amelyet a japán kormány hangos kijelentésekkel igyekszik elkenézni — annak bizonyossága, hogy a tengelyhatalmak bátorsága és ereje csak a demokráciák gyöngeségére, illetőleg megalkuvó magatartására épül.

Nem kétséges, hogy amennyiben a demokráciák következetesen és megalkuvás nélkül fogják folytatni ellentámadásaikat, ugy a tengelyhatalmak támadási kedve fokozatosan fog alább hagyni, mert hiszen Berlin, Róma és Tokió vezető-körében pontosan tudják, hogy a demokráciák ellentámadásai mögött sokkal hatalmasabb erők, tartalékok és erkölcsi hátterű sorakoznak fel, mint amennyit a tengelyhatalmak magukénak mondtak.

Washington jól kiszámított és váratlan ellentámadása Tokió távolkeleti agressziója ellen, olyan fellátalást volt, amelynél csak a semlegességi törvény módosítása lett volna hatályosabb.

De ami késik, valószínűleg nem mulik. Az ellentámadás megindult és a demokráciák gyöngeségébe és türelmébe vetett hit megdőlt.

S ez olyan lélektani és egyben reális fedezettel rendelkező érték, ami az erőviszonyok további alakulásában döntő súlyjal esik a latba.

Enyhült a helyzet Palesztinában

JERUZSALEM, julius 29. Tekintettel arra, hogy az általános helyzet Palesztinában enyhült, az angol főbiztos augusztus közepén valószínűleg Angliába utazik és itt tölti el két hónapi szabadságát.

Megakadtak az angol-japán tárgyalások

Cordell Hull nyilatkozata a japán-amerikai szerződés felmondásáról

London, julius 29. Az angol-japán tárgyalások megakadtak. A japánoknak azon követelésére, hogy Anglia szolgáltassa ki az engedményes területeken lévő kínai bankok ezüstkészletét. Craigie angol nagy követ határozott elutasító választ adott. Az angol nagykövet hangoztatta, hogy kormánya ennek a kérésnek annál kevésbé tehet eleget, mert szerződésben ismerte el a kínai valuta érvényét. A tiencsini engedményes területekre vonatkozó tárgyalások nem terjedhetnek ki Anglia általános távolkeleti politikájára, amint azt a japán kormány követeli. A tárgyalások megszakítása után Craigie azonnal érintkezésbe lépett a londoni kormánnyal és

újabb utasításokat kért.

A váratlan fordulattal kapcsolatban a Daily Telegraph azt hangoztatja, hogy a tárgyalások megszakadása az amerikai-japán kereskedelmi szerződés felmondására vezethető vissza, amely lehetővé teszi London számára, hogy a védekező állásból támadásba menjen át Japán követeléseivel szemben.

Londoni politikai körök azt hiszik, hogy ha Japán kitart követelése mellett, ugy Anglia el van szánva arra, hogy szintén felmondja kereskedelmi szerződését Japánnal, sőt további megtorló gazdasági lépésekre is sor kerülhet.

Cordell Hull nyilatkozata

Washington, julius 29. Cordell Hull külügyi államtitkár ma nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és kijelentette, hogy az amerikai-japán kereskedelmi szerződés felmondása Japán agresszív fellépésének volt a következménye. Eppen ezért Amerika és Japán között csak akkor lehet szó kereskedelmi egyezmény megkötéséről, ha Japán politikai magatartása gyökeresen megváltozik.

Amerikai-angol-francia tárgyalások a távolkeleti helyzetről?

London, julius 29. (Rador.) Angol kormánykörökben meglepedést keltett az amerikai-japán egyezmény felmondása — írja a Daily Telegraph. A lap bizonyítékát látja ebben a washingtoni és londoni kormányok párhuzamos eljárásának a távolkeleti helyzetet illetően. Megállapítja a lap, milyen nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy az egyezmény felmondása után Cordell Hull kijelentette: „Tárgyalások kezdődtek az angol, amerikai és francia kormányok között.”

A Times szerint, ha az Egyesült Államokhoz hasonló lépés szükségesnek mutatkozna Japánnal szemben, annak lehetősége nem lenne kizárva.

A demokrata parlamenterek Roosevelt mellett

Washington, julius 29. (Rador.) A demokrata párt parlamentai tagjai pénteken este összeültek, hogy tanulmányozás alá

Az Egyesült Államok kormányja előzőleg nem közölte Párizssal és Londonnal a japán-amerikai kereskedelmi szerződés felmondását

Washington, julius 29. Hull szenátor, külügyi államtitkár nyilatkozatot adott a sajtónak, amelyben leszögezte, hogy az Egyesült Államok és Japán közötti kereskedelmi szerződés felmondását megelőzően az Egyesült Államok kormánya sem Angliával, sem pedig Franciaországgal nem folytatott tárgyalásokat és csak a szerződés felmondásának megtörténte után lépett a három hatalom egymással érintkezésbe a további teendők megbeszélésére. Hull szenátor hangoztatta, hogy Japánnak gyökeresen módosítania kell jelenlegi gazdaságpolitikáját és külpolitikai törekvéseit, ha azt akarja, hogy az Egyesült Államok ismét érvényesnek tekintse a fel-

mondott szerződést. Amerika „jó magaviseletet” vár Japántól és hogy ezt a célt elérje, Háromhatalmi együttműködést fog kiépíteni a Távolkeleten.

Londonba érkezett Craigie tokiói angol nagykövet

London, julius 29. A japán-angol tárgyalásokat vezető Craigie tokiói angol követ pénteken jelentéstételre Londonba érkezett. Az angol sajtó hosszasan foglalkozik a japán-angol megegyezéssel és a legtöbb lap ugy véli, hogy az Egyesült Államok lépése más helyzetet teremtett és Anglia is bátrabban léphet fel a Távolkeleten.

A német hadiipar belső kártevőjei

Jól tudjuk, hogy 1932 óta a német katonai költségek évi egy milliárd márkáról 22-25 milliárdra szöktek fel. További milliárdok pótlányok előállítására szolgáltak, mesterséges benzín és gumigyártásra, fonál-anyag termelésre. A vas és vasérc, a réz, az ólom, a cink, a gumi és az olaj behozatala sokkal nagyobb, mint az 1928-29 nagykonjunktúrájú éveiben. A „nyerstermék-inség” azonnal megszűnne, a fogyasztás szempontjából fontos javak megszorított behozatala azonnal elérné normális nivóját, ha a német hadi kiadások költségvetését csökkentenék és ha a befektetések nemzetgazdaságilag helyes vonalra irányítódnának.

A német hadiipar fellegrára az I. G. Farbenindustrie, amelynek gyáraiban a Rajna és a Wupper mellett és Közép-Németországban állítják elő a muníciónak igen jelentékeny hányadát. A pótlányokat, amelyek Németországot egy nyersanyag-blokád esetére biztosítanák, itt állítják elő és itt agyalják ki, a gyár laboratóriumában. Mesterséges kaucsuk, a legvégő nitrogénének kivonása, mérges gázok, kén és cement gipszből való előállítása mindez az I. G. Farbenindustrie égisze alatt történik. Modern háboruban a vegyipar jóval fontosabb, mint a vas és acél. Már az utolsó nagy háboruban tapasztalták, hogy a német front előbb összeomlott volna, ha a német hadsereget a Leuna-művek el nem látták volna mesterséges kémiai anyaggal, amit a robbantószerkeknél és a puskapornál tudtak felhasználni.

Alig van nagyipar Németországban, mely olyan hasonlóválna a négyéves tervgazdaságnak, mint az I. G. Farben. Igaz, hogy a hatalmas tröszt kénytelen a német háborus előkészületek kívánságai szerint berendezkedni és minden más érdeket, így elsősorban az export érdekeit háttérbe szorítani.

Hogy ez a festék-tröszt mennyire a német háborus készülődések szolgálatába állott, arra nézve elég ha a tröszt az 1938 évi zárszámadására utalunk. Azelőtt a I. G. Farbenindustrie forgalmából 55 százalék esett az exportra. Minthogy a tröszt a forgalom számait nem közli, becslésekre vagyunk ráutalva, ezekből pedig kiderül, hogy tavaly alig hét százaléka a termelésnek esett az exportra.

Az előző évekkel szemben a tröszt adója 46 millióval emelkedett, vagyis 79.2-ről 125 millió márkára. Olyan őrszeg ez, mely az alaptörke egyötödét teszi ki. Ebből látható, mekkora arányokban dolgozik az I. G. Farbenindustrie. Az 1934 óta elmúlt években az üzemek ingatlanjainak mérlegi értéke 600 millióval emelkedtek. Ebből egyedül az 1938 évre 230 millió esett. Hozzá kell venni, hogy a konzern vezetősége a nyilvánosság előtt elhallgatja a legtöbb befektetést. Az újabb investíciókat katonai okokból nem is közlik és azt sem lehet tudni, hogy mekkora összeget adtak ki ezekre és természetesen legkevésbé azt, hogy milyen forrásból szerezték a pénzeszközöket. A merseburgi Leuna művek, melyek mesterséges nitrogént állítanak elő és a bombák és puszkapor számára a nitroglicerint szállítják, a Duna-művek, amelyek mesterséges kaucsukot gyártanak és más gyárak, amelyek a kőszén benzinné folytatják, mint külön társulatok működnek, nem mint részvénytársaságok, hanem mint betéti és ezért nem is tartoznak mérlegeket nyilvánosságra hozni. Az a 230 millió márka, amit az I. G. Farbenindustrie jelentésében mint beruházást közöl, csak egész kicsiny része annak, ami

Ények ukat

...vetni ár-
s, ha nem-
fordítaná
ik fiatalitá-
xi a tej cso-
ezzenek ká-
ító szerekek.
ros bőrnék)
creme (száraz
ob alkatrészeinek
k, amelyek a bőr
jébe behatolnak
helyes táplálása
talos frissességet
amely minden kor-

ezidő szerint 1700
ezer volt a dan-

AZRA ITELTEK
ORVOST. Kaunas-
bírósg 15 évi fey-
n zsidó orvost. Az
peri. Csak azt tud-
barátja volt Berger,
nak, akit Memei
oztattak és a bőr-
Hanemann asszonyt,
dekében, letartoz-
gságban van.

zág

EL ZSIDOKAT,
ETTEK BE A „HB-
TARTOZÁSUKAT.”
y az utóbbi időben
di illetőségű zsidót
ság előtt, mert el-
hogy a „héber faj-
rásért naponta itél-
z bíróságok 100 lira
ásra.

Ó FIATALOK PA-
NEK. Hatvan tagu-
tagjai 15-17 éve-
egy farmra vonul,
pzmunkát végezzen
eljárásból. A csoport
ot kapott. A hach-
stus Segre, a római
ányítása alatt tör-
Pádua mellett van
lasz zsidók központj

z a hölgyet!

**fájos, feltört,
ábaival.**

...hehet ezen kinoktól
n a legközelebbi
rogériában 1 cso-
a lábsót. Egy ka-
y lavór jó meleg
ívé válik. Ebben
y 10 percig. Ismé-
3 napig. Micsoda
ezzeni. Szinte cso-
Rókus-só oxigénje
és tökéletesen
b áztatás annyira
et, hogy kézzel el-
ja magát érezni,
at, sportolhat tet-
fáradni. A Rókus-
állapotban, frissen
hanem még ma
valódi Rókus-sót,
kerül. Megéri és
mindenütt 10-25
Főlerakat:
a S. A. Kolozsvár.

VASARNA

A vil

Petőfi Sándor,
írta:

90 évvel ezelő
ezén Petőfi Sándor
tője, a legnagyobb
viszonylatban is eg-
dalmi nagyságoknak

Most, hogy a fehér,
Petőfi-émlékü előtt na-
pette készülnek felidézni
két s kilencven évvel ezelőtt h-
nyatott földi porhüvelyé fölött új idők es új
tragikus hordozói fogják hangoztatni esz-
méi maradványát, mi, a világszabadság
ősi megálmódói, a próféták népe, szintén áhi-
tattal adózunk emlékének.

Petőfi költői nagyságával csaknem teljesen
egyenértékű volt emberi nagysága. Komolyan,
mélyen hitt az ember és az egész em-
beriség felemelkedésének lehetőségében; a
szabadság, az emberi méltóság szerete szá-
mára nem a szólamok szeretetében merült ki,
hanem lelkületének lényege volt.

Ő, a szavak varázslója, a költői kifejezés
zseniális ujjalkotója: mindazt, amit leirt,
mindazt, amit szavakban hirdetett: egész
életével, egész magatartásával vállalta.

Petőfiiben az ember és a költő elválasztha-
tlan egységben forrott össze, sőt költésze-
tét is emberi meggyőződésének szolgálatába
állította anélkül, hogy ezáltal költészetének
értéke vesztett volna súlyából, anélkül,
hogy a propaganda-költészet alacsony szint-
jére süllyedt volna.

Petőfi nacionalista volt, magyar naciona-
lista, de ez a nacionalizmus a francia forradalom
által meghirdetett nemzeti eszme vonalán
mozgott, mely minden nép, minden faj
nemzeti szabadságát írta zászlajára s mely
végső fokon az egész emberiség szabadságá-
ért hevült és harcolt.

Ennek a nacionalizmusnak alapja a nép
volt, a jogaiba visszahelyezett nép, mely „a
bőség kosarából egyformán vehet” s mely a
többi népek szabadságában, jólétében és szel-
lemi-erkölcsi felemelkedésében a maga
jóvoltának zálogát találja meg.

Petőfitől távol állott minden nemzeti, vagy
faji elfogultság. Amikor a pesti sváb polgár-
ság ki akarta zárni a nemzetőrség tagjai so-
rából a zsidókat — Petőfi felháborodottan tiltakozott ellene.

A szüri apa és tót anyja gyermeke már ele-
ve el kellett, hogy vessen minden fajelmé-
letet, hiszen a fajelmélet megakadályozta volna
abban, hogy magyarnak, lángoló magyar-
nak vallhassa magát.

Már pedig Petőfi lángoló magyar volt, an-
nak ellenére, hogy lelkületének vulkanikus
tartalmában halványan és halkán benne iz-
zott szláv őseinek eredendő melankóliája, az
a messianista, világmegváltó érzésvilág, ami
a fajmagyar költők közül egyedül Atyában
szólt meg, de benne is elvonatkoztatottab-
ban és kevesebb hajlammal a végső konzek-
venciák vállalására.

Ez a messianista szellem tette Petőfit a vi-
lágszabadság, a forradalom költőjévé; költő-
vé, aki számára e két szó éppoly szentség
volt, amit a hívő pap számára az Isten neve,
melyet a gyülekezet színe előtt megrendült
szívével és a hit bensőséges erejével ejt ki.

Az örökké vágyott és soha el nem jött ma-
gyar demokrácia első nagy költő-hirdetője
volt Petőfi Sándor, a nép költője, aki emel-
lett minden elődjét és minden utódját felül-
mulva: az általános emberi érzéseknek is fe-
lülmulhatatlan megszólaltatója volt.

Mély gondolatai, forró, szinte verévé és
húsvá vált humanizmusa, túlepitették a
nemzeti kereteken és az egész civilizált em-
beriség költőjévé avatták.

Petőfi nem felülről, nem leereszkedően sze-
rette a népet, hanem egynek érezte magát
vele. Nem elméleti sikon lelkesedett a szabad-
ság, testvériség és egyenlőség eszméiért, ha-
nem a szívével, a szívében meggyült harag
tüzével gyújtogatott és bujtogatott az elnyo-
mók és zsarnokok ellen, akár nemzetének
zsarnokait, akár pedig a népek zsarnokai vol-
tak azok.

Népies és egyben a szó legnemesebb és leg-
magasztosabb értelmében vett európai lélek
volt, a Szellem és Emberiség hirdetője.
Nyelvének művészi egyszerűsége, kifejezésé-
nek páratlanul plaszticitása közvetlenségének
természetes velejárója volt.

Ezzel ragadta magával a tömegeket, ezzel
szerzett magának az irodalmi hívatosság
képviselői körében engesztelhetetlen ellensé-
geket.

S ez a közvetlenség tette lehetővé, hogy
költeményeit a világ ugyszólván minden kul-
turnyelvére sikerült lefordítani és költői
nagyságát a világirodalom közkinésévé ten-
ni.

Voltak és vannak költők, magyarok és
nem-magyarok, akik talán mélyebben szán-

**VACUUM OIL
COMPANY**

Most már Romániában is előállítja
az ismert Mobiloilt.

E fejlődést a

Clearosol

eljárás tette lehetővé, melyet a
Vacuum Oil Company 72 éves
tapasztalatai alapján ma már a világ
több mint 30 finomítójában bevezetett.

Ezen eljárás segítségével az olajból
minden káros és nem kívánatos
részt kioldanak anélkül, hogy az
olaj kenőképessége a legkisebb
mértékben is szenvedne.

Kizárólag ez az eljárás tette lehetővé,
hogy román nyersanyagokból olyan
világhírű minőségű olajat állítsunk
elő, mint amilyen a

Mobiloil

BEJEGYZETT VÉDJEGY

A Socony
Vacuum
New-York
igazolja:

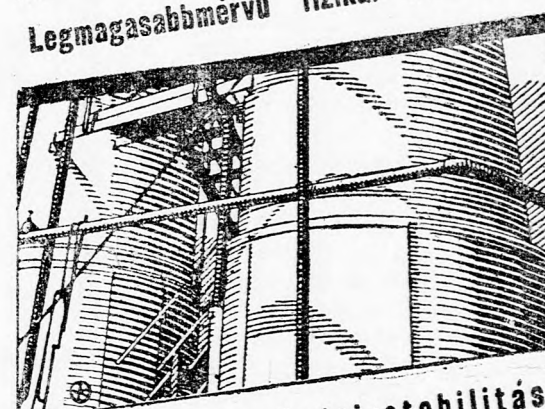
A román **Mobiloil** teljesen **amerikai**
egyenértékű **Mobiloil**-al

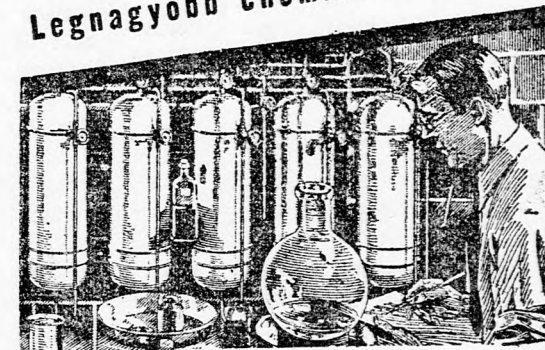
Legnagyobb fokú kenőképesség

Legmagasabbmérvű fizikai állandóság

Legnagyobb kémiai stabilitás

Szaklatilag teljes lerakódásmentesség

tottak nálánál az emberi lélek titokzatos te-
levényébe, akik a változott idők bonyolultsá-
gait tökéletesebben és finomabban fejezték
ki, — de egyetlen költő sem akadt, aki az
igazsághoz, a nagy emberi álmokhoz és vá-
gyakhoz kapcsolódó érzelmeket olyan meg-
bűvölő erővel szólaltatta volna meg, mint
Petőfi Sándor.

Petőfi életével példázta mindazt, aminek
költészetében kifejezést adott: a másokért, a
nép nagy ügyéért való lelkesedést, az önfelá-
dozás kötelezettségét, szemben az egyéni ön-
zéssel, a kihasználás ura göggyével, az erőszak-
kal és az embertelenséggel.

Ez a ritka jellemre valló helytállás, az oda-

adásnak és megmemalkuvásnak ez a páratlan
megnyilatkozása teszi Petőfit minden népek
és minden fajták egyetemes érvényű költőjé-
vé, tehát a zsidóság költőjévé is,
amelynek sorsa tragikusan van kötve az em-
beriség, a haladás, a szabadság sorsához.

S ez a tragikus elkötelezettség arra is kö-
telez, hogy mindama emberi nagyságokkal
szemben, akik szavukkal, életükkel a minden-
kori elnyomottak mellett nyilatkoztak meg,
akik legdrágább, mert egyetlen kincsüket: éle-
tüket áldozták a szabadság és a haladás
ügyéért, — mi is lerójuk a szeretet és hódol-
lat adóját s az emlékezet halvány virágcsok-
rát mi is odahelyezzük jeltelen sirjájukra.

irásban is megkérhetik a kamarától, amely
azt nekik portómentesen megküldi. Ezeket
a nyomtatványokat szabályszerűen ki kell
tölteni és beküldeni.

Ugyanakkor mellékelten be kell küide-
nie a véglegesen jóváhagyott állampolgár-
sági bizonyítványának hiteles másolatát.
Amennyiben a cégtulajdonosok férjezett asz-
szony, férje állampolgársági igazolványán
kívül mellékelnie kell a házassági anya-
könyvi igazolványt is. Ha az illető iparos,
vagy kereskedő, apja állampolgársági iga-
zolványán szerepelt, akkor evel az állam-
polgársági igazolvánnyal együtt be kell
küldenie születési bizonyítványát is.

Azok az iparosok és kereskedők, akik ál-
lampolgársági bizonyítványukat beküldöt-
ték ugyan, de nem töltötték ki a kamara
által kiadott hivatalos nyomtatványt, tar-
toznak ezt a nyomtatványt utólagosan be-
szerezni és kitölve beküldeni, annak a fel-
tüntetésével, hogy állampolgársági bizo-
nyítványukat mikor juttatták el a kama-
rához.

Az állampolgársági ellenőrzés költségei
egyéni cégeknél 400 lejbe kerülnek, bele-
értve a bélyegilletéket is, míg társas cé-
gek 350 lej kamarai illetéket, s ezenkívül
a bélyegtörvényben előírt cégjegyzési ille-
téket fizetik. Az összeget az állampol-
gársági igazolvány beküldésével egyidejűleg
postautalványon is el lehet küldeni a ka-
mara címére. Akik az állampolgársági
igazolványt már korábban beküldték, de a
díjakat még nem rótták le, ezt augusztus
15-ig pótolhatják.

**A kolozsvári iparkamara augusztus 15-ig meg-
hosszabbította a zsidó cégtulajdonosok,
igazgatósági tagok és cégjegyzők állam-
polgársági igazolásának határidejét**

Cluj, július 29. A kolozsvári kereskedel-
mi és iparkamara korábban elrendelte a
hatásköréhez tartozó Kolozs, Szamos és
Naszód megye területén a zsidó cégtulaj-
donosok, igazgatósági tagok és cégjegy-
zők állampolgársági helyzetének felülvizs-
gálását.

A felülvizsgálásra kitűzött határidő jú-
lius 31-ével lejár. Arra való tekintettel,
hogy a kamara területén még több száza-
rug szoknak a zsidó iparosoknak, keres-
kedőknek és vállalati vezetőknek a száma,

akik állampolgársági helyzetüknek igazolá-
sát elmulasztották, erre a kamara au-
gusztus 15-ig haladékat adott. Minthogy
a kamara megbízottai már nem szállnak ki
az egyes városokba és községekbe, az
érdekelt kereskedőknek — amennyiben
nem kolozsvári lakosok — postán kell a
jelentkezést megejteni.

Minthogy az állampolgárság igazolásá-
hoz a kamara megköveteli az e célra ké-
szített nyomtatvány kitöltését, ezeket a
nyomtatványokat az érdekelt kereskedők

BÁNSÁGI UJ KELET

Bánsági szerkesztőség és kiadóhivatal címe: FRIED MIKSA Timisoara IV.
Spl. T. Vladimirescu 24. Telefon 27-10

Aradváros közmunkái

Arad, július 29. (Az Uj Kelet tud.) Arad város vezetősége nagyszabású közmunka programot kíván megvalósítani és ennek valótársítása már a legközelebbi jövőben megkezdődik. Ezek a közmunkák tették indokoltá azt, hogy a város vezetősége a közelmúltban számos illeték emeléséhez, valamint új illetékek bevezetéséhez folyamodott. A közelmúltban ezekkel az illetékekkel kapcsolatban bírálatok hangzottak el a város vezetősége ellen és ezekre válaszként Vlad Alexandru tábornok, polgármester aki közölte, hogy két hét leforgása alatt tízenkét millió lej értékű közmunkát adott ki Arad városa. Ezeket a közmunkákat aradi iparosok végzik el, aminek természetesen eredménye az lesz, hogy ezek az összegek a város gazdasági vérkeringésébe kerülnek és hozzájárulnak az itteni iparosok foglalkoztatásához. Hangsúlyozta a polgármester, hogy amikor a város vezetést átvette, 13 millió lej értékben bönokat talált a városi pénztárban, jelenleg pedig a pénztárban 18 millió lej készpénz van.

A közmunka-program megvalósítását igazolja az is, hogy a város három tervpályázatot írt ki hetekkel ezelőtt. A pályázatok az új színház tervére, az új strand fürdő, valamint a város tulajdonát képező épületben lévő volt Palace kávéház átalakításának tervére vonatkoznak. A pályázatok határideje lejárt és a tervpályázatokat elbíráló bizottság már össze is ült. A bizottság döntését rövidesen nyilvánosságra hozzák.

Eladják a temesvári CFR-palotákat, miután kihívták az összes bérlőket

Timisoara, július 29. (Az Uj Kelet) A múlt év tavaszán a kerületi vasutigazgatóság állami tranzakció révén birtokába jutott két hatalmas palotának. Az egyik épület a Löffler B palota a Lloydsoron, a másik pedig a vasútállomás mellett lévő Terminus szálló hatalmas épülete volt. Annakidején a vasutigazgatóság elhatározta, hogy mindkét palotát saját céljaira használja fel és ezért sürgősen kilakoltatja a bérlőket.

A tervek szerint a Terminus-szálló és kávéház épületébe a kerületi vasutigazgatóság költözik, míg a Löffler-palotában egyes hivatalok nyerne elhelyezést, valamint a főtisztviselők kapnak olcsó bérlő lakásokat. Ezt a tervet a vasutigazgatóság a legsürgősebben akarta végrehajtani és ezért kiméletlen kilakoltatási eljárást indított az összes bérlők ellen. A Löffler-palota a város szívében, a legforgalmasabb utvonalon több előkelő üzletet és néhány nagy cég enneli irodahelyiségeit foglalta magában. Ezek a bérlők már évtizedek óta bérelték a helyiségeket és a váratlan felmondás kereskedelmi egzisztenciájukat súlyosan érintette. Hiába volt azonban minden tárgyalás, a vasutigazgatóság nem volt hajlandó várni és valamennyi bérlő ellen megindult a szigorú bírósági eljárás. A vasutigazgatóság közérdekekre hivatkozott és így sikerült is elérnie, hogy a bérlőket rövid uton kilakoltatták. Többek között a Boulevard-cukrászda helyiségének egyik részét is elvette a vasutigazgatóság, mert állítása szerint a helyiségre nélkülözhetetlen szüksége volt.

A Terminus-szálló kilakoltatása ügyében heves harcok folytak a bíróságon. A bérlő ragaszkodott szerződéséhez, számtalan tárgyalást tartottak az ügyben, de végül is a város egyik legrégibb szállója és kávéháza kénytelen volt új helyiségre költözni. A peres eljárások során ugy a vasutigazgatóság, mint a bérlők jelentékeny kárt szenvedtek a perköltségek révén.

Amikor a két palota kiürült, a város közvéleménye kíváncsian várta, hogy a vasut igazgatósága valóban sürgősen végrehajtsa-e tervét. Erre azonban még ma sem került sor. A Lloyd-sori üzlethelyiségek hónapokon át üresen maradtak, végül pedig a vasutigazgatóság nyilvános

árlejtésen kiadta azokat — más kereskedelmi vállalatoknak. A lakások egy része még ma is üresen maradt, a Terminus épületét pedig hónapok óta por lepi be. Közben ugyanis a vasutigazgatóság kénytelen volt, beismerni, hogy elhamarkodottan lakoltatta ki a két épület bérlőit, mert azok nem alkalmasak szolgálati célokra. A Terminus-palota megfelelő átépítése két és félmillió lejbe kerülne, hasonlóképpen a Löffler-palota átalakítása is tetemes költséget igényelne. A vasutigazgatóság eljettette tehát eredeti tervét és most azai a lehetőséggel foglalkozik, hogy eladja a két palotát, valamint az Asanesti téren lévő jelenlegi székházát is, a vételáron pedig új igazgatósági palotát épít fel.

A vasutigazgatósági paloták körül felmerült újabb tervek kapcsán a temesvári kereskedőtársadalom helytelennek minősítte azt a sürgős eljárást, amellyel a két palotából kilakoltatták a kereskedelmi vál-

Fejfájás, migrén, hűlés - eseteiben
ANTINEURALGIC
JAWOL
3 TABLETTAT TARTALMAZO DOBOZ
GYOGYSZERTARAKBAN ÉS DROGERIAKBAN

lalatokat a vasut érdekeire való hivatkozással, holott — mint utólag most kiderült — ez csak elhamarkodott lépés volt és nehezen felbecsülhető kárt okozott az érdekelteknek.

rámutatott a szülői nevelés hiányára, aminek a két fiatal betörőt a züllés útjára juttatta és ennek megfelelően kérte a büntetés kiszabását. A járásbíró részben helyt adott a védelem érveinek és Halpern Jenőt két év, Abrahám Ottót pedig háromévi börtönbüntetésre ítélte.

A gabonaértékesítési törvény hatása a bánsági malomiparra

Timisoara, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A bánsági gabonatermes székértői megállapítások szerint ezidén minőség és mennyiség tekintetében egyaránt felülmúlja az előző éveket. A bő termés már eleve biztosítja, hogy a termelők vásárlóképessé váljanak, a fogyasztók pedig elsörendű liszthez jutnak a régi árakon. Ezt a két fontos tényezőt kétségtelenül a gabonaértékesítési törvény biztosítja, de míg a törvény egyik oldala üdvös hatással lesz, addig másrészt súlyos csapást fog mérni a bánsági malomiparra.

A bánsági gabona az exporton kívül ugyanis liszt alakjában főként Erdélyben talált megfelelő piacot és a bánsági malmok is erre a lehetőségre rendelkeztek be. Az erdélyi termelők ugyanis eddig rendszeresen kevesebbet produkáltak, mint amennyire a fogyasztóknak szüksége volt, ezen felül pedig a bánsági buza kitűnő minősége árban is konkurrálni tudott az ország más részéből érkező ajánlatokkal. Így a bánsági malomipar méreteiben túlfeljött a helyi piac szükségletein és már évek óta arra rendezkedett be, hogy az erdélyi szükséglet jelentékeny részét kielégítse.

Eddig az erdélyi és bánsági gabona között mindig jelentékeny árkülömbég létezett az értékesítés során és mivel a bánsági malmok olcsóbb áron kitűnő minőségű gabonához juthattak, felvehették a versenyt az erdélyi malmokkal, amelyek amúgy sem voltak nagyobb kapacitásra felkészülve. Ez a lehetőség az ideai gabonaértékesítési törvény révén

egyszerre megszűnt. A törvény ugyanis egységes 42.000 lejnyi árat szab meg az egész ország területén a buzára és így az erdélyi malmok ugyanazon az áron fognak vásárolni, mint a bánságiak. Az egységes ár nyomában megszűnteti az egészséges konkurrencia lehetőségét és így a bánsági malomipar nem is gondolhat arra, hogy az idén is számíthat az erdélyi piacra, mert az egységes áron vásárolt bánsági buza erősen megrágrítja liszt alakjában a fuvarköltség, az erdélyi liszt javára. Ezért a bánsági malomipar máris aggodalommal tekint a buzaértékesítés ideje megvalósítása elé és kénytelen már eleve azzal számolni, hogy a kedvezőtlen körülmények miatt esetleg sor kerül a malomüzemek kapacitójának csökkentésére is. A kapacitási csökkentése viszont a bánsági malomipar közeli tönkretűsítését eredményezheti, mert a megszűnt piac csak további pangást hozhat. A bánsági malomipar egyik legfejlettebb és legnagyobb kapacitású iparága ennek a vidéknek és stagnálása érzékenyen kihatna a gazdasági élet minden ágára.

Az állami taxáktól és adóktól eltekintve, a bánsági malomiparban foglalkoztatott több ezer munkás elvesztené kenyerét, aminek hatása már önmagában katasztrofális volna.

A bánsági malomipar vezetői most abban bíznak, hogy a nemzetgazdasági illetékes tényleg felismerik ennek a helyzetnek a veszélyét és még idejében segítséget nyújtanak, akár kormányzati uton is.

Háromévi börtönbüntetésre ítélték a temesvári zsidó liceum betörőit

Temesvár, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A múlt év őszén sorozatos betöréseket követett el Temesváron két fiatalkorú bűnöző: Halpern Jenő és Abrahám Ottó, akik vakmerőségben vetekedtek a leghírhedtebb világi figurákkal is. Halpern már fiatal korában lejtőre került és a hatóságok beutalták a gherlai javítóintézetbe. Öt évet töltött a fiatal bűnöző Gherlán, ahol megbarátkozott az ugyancsak temesvári származású Abrahám Ottóval, aki öt évvel idősebb volt nála.

Amikor Halpern kiszabadult a javítóintézetből, visszatért Temesvárra, ahol egy magánvállalatnál nyert alkalmazást. Alig töltött el azonban néhány hetet állásában, amikor egy kedvező alkalommal 1000 lejt lopott, mire elbocsátották. A fiatalember, aki ekkor mindössze huszonegy éves volt, a fővárosba utazott és az egyik vendéglőben, mint pikoló dolgozott. A nehéz munka azonban nem tetszett neki és amikor összetalálkozott Abrahámmal, aki időközben szintén kiszabadult a gherlai javítóintézetből, elhatározták, hogy betörőbandát alakítsanak. Visszatértek Temesvárra és itt példátlan vakmerőséggel a betörések egész sorozatát követték el. Elsőnek Braun Jenő műhelyébe látogattak el alkölcsök segítségével és 10.000 lejt zsákmányoltak. Másnap Fock Romulus kereskedő üzletébe törtek be és 30.000 lejt értékű árut loptak. Ezzel a zsákmánnyal Bucurestibe utaztak, de a pénz hamar elfogyott és szeptember havában ismét visszatértek Temesvárra.

Első utjuk a zsidó liceum irodájába vezetett. Tudták ugyanis, hogy ebben az időben folynak a beiratások és a befizetett tandíjak jelentékeny összeget tesznek ki. Azt remélték, hogy az irodában megtalálják a tandíjak címén befolyt összeget. Alkulccsal hatoltak be az igazgatósági irodába, de pénz helyett csak egy irógépet tudtak zsákmányolni, 15.000 lejt értékben.

Ez a részleges kudarc azonban nem távolította el a két betörőt eredeti tervétől. Az éjjeli órákban látogatást tettek az Ariana-kerten, ahol likörös üvegeket és egy saxofont loptak, majd a közelben lévő Notre Dame zárda iskolájának irodájába hatoltak be. Ezuttal szerencsésük volt, mert az iroda egyik szekrényében 87.000 lejt készpénzt találtak. Ezt az összeget magukhoz vették és sikerült nyomtalanul eltűnniük. A gazdag zsákmánnyal ismét Bucurestibe utaztak, ahol a lopott értéktárgyakat eladták, a pénzt megosztották, majd pedig különváltak. Halpern Kolozsvárra utazott, ahol azonban a rendőrségnek feltűnt a huszonegy éves fiú költekező életmódja, figyelni kezdték, majd letartóztatták. Elfogatása során Halpern részletesen beismerte a Temesváron elkövetett betöréseket és megnevezte bűntársát is, akit nem sokkal később a fővárosi rendőrség tartóztatott le.

A két betörő ügye most került a temesvári járásbíró elé. A tárgyalás során Halpern sirva tett vallomást és elhibázott életét emlegette. Ifj. Linția Liviu dr. védő

686 inasjelölt vizsgázott Aradon

Arad, július 29. (Az Uj Kelet tud.) Arad aradi munkakamara kimutatást készített arról, hogy hány inast, illetve inasjelöltet vizsgáltak meg 1937 február 15-től 1939 december 31-ig az aradi szakmai irányító hivatalnál. A kimutatás szerint vizsgára a hivatalban összesen 697-en jelentek, akik közül teljes vizsgát lettek 686. Ezek közül román volt 212, magyar 238, német 140, zsidó 73, csehszlovák 3, szerb 13, orosz 2, olasz 1. A vizsgán összesen átment 555, míg más pályára utasítottak 181 jelentkezőt. A jelek szerint a zsidók közül is szép számmal mentek a fennmaradó alatti gyakorlati pályára. Általában a legtöbben fémipari pályára mentek és rendkívül sokan választották a szabómesterséget.

Négy elemi végzettséggel egyetlen hallgatónak adta ki magát. Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség veszedelmes szélhámosot tett ártalmatlanná Căta Proc huszonöt éves fiatalember személyében. Proc nemrég érkezett Temesvárra és sorra látogatta a vállalatokat és nagyobb üzleteket, amelyek tulajdonosaitól nagyobb összegeket kért egyetemi tanulmányainak folytatására. Ezenfelül a vakmerő szélhámos komoly tárgyalásokat folytatott különböző kijáráskor ügyében és arra hivatkozott, hogy összeköttetése révén a fővárosban minden ügyet el tud intézni. Többben áldozatul est a biztos fellépésű szélhámosnak és ígéretén nagyobb összegű előleget is adott. Végül is a rendőrség leleplezte Procot, akiről kiderült, hogy sohasem volt egyetemi hallgató és mindössze négy elemi iskolai végzettség van. Atkisérték az ügyességre, amely elrendelte letartóztatását. Azóta a rendőrség állandóan érkezik újabb panaszok a szélhámos áldozatairól részéről.

A timisoarai nyilvánosjogi zsidó fiuliceum I. osztályába a felvételi vizsgát szeptember hó 4-én lesz. A kereskedelmi liceum V. osztályába a felvételi vizsgát szept. hó 5-én kezdődik. Az összes többi osztályokban, a leánygimnáziumban is, a beiratások augusztus 25-én indulnak meg.

A vidéki tanulók a legelőnyösebben

a kóser fiu-internátusban

helyezhetők el. Prospektust kívánatra küld az igazgatóság (Timisoara I. Blvd. Diaconovici Loga 3.)

A Banca

Az elmúlt félév a gálora. 3.679 millió

A Banca Națională közé félévi mérleg esecu bankkormányzó iratok alá. A mérleg az mutat már kiderítve a nettó bruttó bankkora összegegel ma amennyit a Jegybank sárolt aranyért kapható az is, hogy a ezrelékekkel 38.12 százalékkal

122.38 fedezet

Az elmúlt félév a ge forszírozta az a a belföldi aranyteret, a belföldi arany mult félév alatt új nyiban a Jegybank aranyat szolgáltatott Națională — a több, mint 740 millió Jegybank vezetőség 153.333 lejes árban letet, az ércfedezete milliárd 755.687.410 millió felelben, ami 12 felel meg.

A forgalomban le emult félév alatt 38 milliárd 683.342 a Banca Națională betétek (gíroszámla) 204 millióval csökkent, hogy a forgalomban része e célra a bruttó bankjegyekfor millióval emelkedett vásárlásokra volt zeti arány a félév az 1938. évvégi 37.

A július emelke

A londoni Cityben becsajátására. CAS államok

Zürich, július 29. dődött élelmség az összes nyugateuró zonyos izgalom egy volt mindenütt. A érzelmeikkel fogad egyezésről szóló h meg keltett, hogy mondta az USA-ny ment. A londoni szerint július eleji index 58-ról 59.2-re mint 18 százalékos londoni Cityben el az angol kormánytatja az exporthat mult heten enged millió fontos, King land 9 millió font döntenek Jugoszlá csönéről, amelyet doni tartózkodása teljesen nyugodt, német-lengyel kért ten a haussemozgotta az a váratlan nyia felmondta a Japán külkereskedés ak azzal, hogy olya ny büntető várt ra is, amilyeneket kalmaznak. Svájc dott a hitelkereslet szükségletek növe külföldi tőkeelván Hollandiában az tőkebevonási és ennek megfelelően reslet is csökkent.

Az infláció kérdő kálkoztatja nemos

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala félévi mérlege

Az elmúlt félv alatt vásárolt arany mennyisége értékével emelkedett a bruttó bankjegyforgalom. 3.679 kilogramm szinaranyat szolgáltattak be az aranybányák ez év első felében. Javult a fedezeti arány

A Banca Nationala vezetősége most tette közzé félévi mérlegét, amelyet M. Constantinescu bankkormányzó és C. Stoicescu igazgató irtak alá. A Jegybank most közzétett mérlege azt mutatja, hogy gazdasági életünk már kiléverte a márciusi izgalmas eseményeket, a bruttó bankjegyforgalom csupán akkora összeggel magasabb az 1938. évvéginél, amennyit a Jegybank az aranybányáktól vásárolt aranyért kifizetett. Ezzel magyarázható az is, hogy az aranyfedezeti arány 7.1 százalékkal 38.12 százalékra javult, a félv végeig.

122.320 kilogramm szinarany a lej fedezete

Az elmúlt félv alatt a Jegybank vezetősége forszírozta az aranyvásárlásokat, de főleg a belföldi aranytermelést. Ezzel magyarázható, a belföldi aranybányák termelése az elmúlt félv alatt újabb rekordot ért el, amennyiben a Jegybankhoz 3.679.57 kilogramm szinaranyat szolgáltattak be, amelyért a Banca Nationala — a prémiumokkal együtt — több, mint 740 millió lejt fizetett ki. Mivel a Jegybank vezetősége az ércfedezetben a régi 153.333 lejes árban számolja el az aranykészletet, az ércfedezet összege 565 millióval 18 millióval 755.687.410 lejre emelkedett ez év első felében, ami 122.319.96 kg. szinaranyának felel meg.

A forgalomban levő bankjegyek összege az elmúlt félv alatt 3 milliárd 781 $\frac{1}{2}$ millióval 38 milliárd 683.342.991 lejre emelkedett, míg a Banca Nationala által kezelt folyószámlabetétek (giroszámlák) egyenlegei 3 milliárd 204 millióval csökkentek, ami azt mutatja, hogy a forgalomba hozott bankjegyek túlnyomó része a célra volt szükséges. Ily módon a bruttó bankjegyforgalom mindössze 577 $\frac{1}{2}$ millióval emelkedett, amely összeg az aranyvásárlásokra volt szükséges. Az aranyfedezeti arány a félv végén 38.12 százalék volt, az 1938. évvégi 37.41 százalékkal szemben.

A Banca Nationala devizakészlete az elmúlt félv alatt némileg csökkent, az import fedezésére szolgáló devizakészlet 93 millió lejt értékével 153.879.832 lejre, a kliringszámlák aktív szaldói 255 $\frac{1}{2}$ millió lejt értékével 663.314.581 lejre csökkentek, míg az importőrök kliringszaldó letéte 161 lejt értékével 693.975.595 lejre emelkedett.

Csökken a váltótárca, emelkednek a lombardhitelek

A kereskedelmi váltótárca ez év első felében 921 millióval 10 milliárd 604.7 millióra csökkent. A lombardhitelek összege viszont 1 milliárd 448 millióval 3 milliárd 10 $\frac{1}{2}$ millió lejre emelkedett.

A konverziós adósk 1938. első felében 241 $\frac{1}{2}$ milliót törlesztettek a Jegybanknál, ami által a Banca Nationala konverziós váltótárolmánya 1 milliárd 534 millióra csökkent.

A Jegybank állampapírállománya 1 milliárd 367 millióval szerepel a mérlegben. A különböző állami hitelintézeteknél a Jegybank 153 millióval emelte érdekelttségét és eme intézetek részvényei 901.414.000 lejt értékben szerepelnek a félévi mérlegben.

A Banca Nationala bruttó vagyona (mérlegfőösszeg) 61 milliárd 158 millió lejt, az 1938. évvéginél 1 milliárd 873 millióval több.

A jövedelem alig változott

Az első félv bruttó jövedelme 313.827.292 lejt, amelyből a kamatjévedelem 259 milliót, a devizaüzlet jövedelme 45 $\frac{1}{2}$ milliót tesz ki. Ebből a jövedelemből 200.6 milliót tettek ki a költségek, a bankjegynyomatás költségei 17.995.384 lejt emésztettek fel, míg leírásokra (amortizációkra) 55 milliót fordítottak, az első félv jövedelemből. Az első félv kimutatott tisztanyeresége 41.683.116 lejt, valamivel több, mint az 1938. év első felében. A kimutatott tisztanyereségből — valószínűleg — részvényenként 80 lejes osztalékfelőletet fizet a Banca Nationala vezetősége, ép-penugy, mint az előző években.

A juliusi tartós javulásban jelentősen emelkedett a nemzetközi tőzsdeindex

A londoni Cityben elkészültek az angol kormány által engedélyezett külföldi kölcsönök kibocsátására. Cassel svéd professor összel elkerülhetetlennek látja az inflációt, az egyes államok nagy hadiadásai miatt. Fuzionált Hollandia két vezető bankja

Zürich, július 29. A juliusi médió után kezdődött élnétség az elmúlt héten is tartott az összes nyugateurópai értéktőzsdéken, bár bizonyos izgalom egyes napokon tapasztalható volt mindenütt. A londoni Cityben vegyes érzelmekek fogadták az angol-japán meg egyezséről szóló híreket, viszont nagy izgalmat keltett, hogy az USA kormányja felmondta az USA-Japán kereskedelmi egyezményt. A londoni Cityben készült statisztikák szerint július eleje óta a nemzetközi tőzsdeindex 58-ról 59.2-re emelkedett, ami több, mint 18 százalékos javulásnak felel meg. A londoni Cityben élénken kommentálják, hogy az angol kormány már most erélyesen folytatja az exporttelengedélyezéseket. Az elmúlt héten engedélyezték Lengyelország 8 millió fontos, Kína 3 millió fontos és Új Zeeland 9 millió fontos hiteleit és a napokban döntenek Jugoszlávia négy millió fontos kölcsönéről, amelyet Pál herceg kötött meg londoni tartózkodása alatt. Párisban a pénzüpaci teljesen nyugodt, a tőzsdét még mindig a német-lengyel kérdés irritálja. A Wall-Street-en a haussemozgalmat kissé megállította a váratlan hír, hogy az USA kormányja felmondta az 1911. óta érvényben levő japán külkereskedelmi egyezményt és számolnak azzal, hogy az USA kormányja ugyanolyan büntető vámokat szab ki a japán árukra is, amilyeneket a német és olasz árukra alkalmaznak. Svájcban az elmúlt héten fokozódott a hitelkereslet, amit részben a belföldi szükségletek növekedésével, részben pedig külföldi tőkeelváándorlásokkal magyaráznak. Hollandiában az elmúlt hetekben tapasztalt tőkeelváándorlási folyamat megcsappant és ennek megfelelően a holland forint iránti kereslet is csökkent a nyugati devizatőzsdéken.

Az infláció kérdése még mindig erősen foglalkoztatja nemcsak az angol és amerikai, hanem a semleges államok pénzüpici köréit is. A kérdéssel kapcsolatban Cassel svéd professor irt nagyobb cikket az egyik londoni közgazdasági lapban. Cassel professor szerint valószínű, hogy az 1939-es év el fog mulni háborus konfliktus nélkül, azonban az őszre minden államban súlyosbodni fognak a haditejlesztésekkel kapcsolatos pénzüpici problémák. Mivel minden ország súlyos pénzüpici helyzetben van, az infláció szinte elkerülhetetlen és számolni kell a nyugati erős valuták leértékelésével is.

A nyugateurópai árutőzsdéken az elmúlt héten az árak alig változtak, a vas, a fémek és a gyapju iránt fokozódott a kereslet, ez utóbbi ára ismét emelkedett, a többi nyersanyagok áraiban alig mutatkozik számottevő változás.

A holland és párisi tőzsdéken nagy feltűnést keltett, hogy Hollandia két vezető bankja, az Amsterdamsche Bank és Rotterdamsche Bankvereening fuzionál. Ez utóbbinál a párisi Société Générale jelentős érdekeltiséggel bírt és ezt az érdekeltiséget fentartotta a fuzionált banknál is. A fuzionáltságot költségcsökkentési okokkal magyarázza a két bank vezetősége.

A nemzetközi devizapiacokon az elmúlt hé-

STYX

COTY PAPPFUM

MAMORITÓ
ELBÜVÖLŐ
ISTENI...

COTY

INGYEN

ad minden doboz puderhez egy üveg Styx Parfümöt.

Vegye a szokásos 130.- lejes dobozt, de siessen... Korlátolt mennyiség.
Ne felejtse el a Coty Crème (napra és éjjelre) és Coty Puder tökéletes kiegészítője.
EREDETI KÉSZÍTMÉNY COTY PARIS.

A buzaexport tovább stagnál a kikötővárosok gabonatőzsdéin

Lányhák a buzaárak Liverpoolban és Rotterdamban is. Román kukorica és főzelékárak iránt nagy a külföldi érdeklődés

A nemzetközi gabonatőzsdéken az elmúlt héten is lanyhaság uralkodott. Az összes gabonatőzsdéken a tengerentúli gabonaexportőrök fokozott kínálatokkal jelentkeznek, míg az importőrök vásárlásai ezekkel nem tartanak lépést.

A romániai gabonatőzsdéken a buzaexport stagnál, a tulajmagasan megállapított belföldi átvételi árak és az ezzel arányban nem álló exportprémium miatt. A szabaddevizakvóta megállapítására vonatkozó rendelkezés ezen az állapoton keveset segített. A kukorica-készletek nagyon megcsappantak, viszont a kereslet változatlanul nagy. A németek és olaszok részéről nagy érdeklődés mutatkozik a főzelékárak és olajosmagvak iránt, ami miatt ezeknek ára továbbra is tartott.

A hét végén a fontosabb romániai gabonatőzsdéken a következő árakat jegyezték:

Bucuresti: 75 kg-os ujbuzza (3% idegenanyaggal) 39.000 lejt, idei repce 88.500 lejt, idei Victoria borsó 60.000 lejt, takarmányborsó 46.000 lejt, 45 kg-os zab (4 plus 5%-kal) 50.000 lejt, 58-59 kg-os árpa 32.000 lejt.

Braila: 78 kg-os buza (3%-kal) 42.250 lejt, 77 kg-os ujbuzza (2%-kal) 41.500 lejt, 56 kg-os árpa (5%-kal) 29.400 lejt, Dunavidéki kukorica 42.000 lejt, napraforgómag 67.000 lejt, zöldborsó 75.000 lejt, takarmányborsó 46.000 lejt, Victoria borsó 61.000 lejt, idei Naveta repce 81.000 lejt.

Galati: 75 kg-os buza (3%-kal) 42.000 lejt, 59-60 kg-os árpa (6%-kal) 30.000 lejt, 42 kg-os ujbuzza (6%-kal) 40.000 lejt, kukorica

41.300 lejt, Naveta repce 84.000 lejt, Victoria kénezett borsó 60.000 lejt, takarmány borsó 47.000 lejt, zöld borsó 77.000 lejt.

Constanta: 77 kg-os buza (3%-kal) 41.000 lejt, 76 kg-os ujbuzza (4%-kal) 40.500 lejt, 68 kg-os árpa (3 plus 1%-kal) 33.500 lejt, Naveta repce 84.000 lejt, takarmányborsó 51.000 lejt, Victoria borsó 62.000 lejt, Jalomita bab 70.000 lejt, 44 kg-os tavalyi zab 44.000 lejt.

Temesvár: A bányási gabonapiacra az új buza iránt élnékkült a kereslet, a forgalom általában csekély. Árak: buza 42.000 lejt, kukorica 41.500 lejt, ujbuzza 44.000 lejt, korpá 35.000 lejt, takarmányárpa 34.000 lejt, muharmag 40.000 lejt, napraforgómag 48.000 lejt, tökmag 90.000 lejt, repce 85.000 lejt, lencse 65.000 lejt, vagononként.

Ujabb árverések a vámhivatalokban

A pénzüpimnister rendelkezése a vámközegek által elkobozott árukra és tárgyakra a következő vámhivatalokban tartanak újabb árveréseket: augusztus 7-én Szatmáron és Temesváron, augusztus 8-án Marosvásárhelyen, aug. 9-én Megygyesen, aug. 12-én Nagyváradon, aug. 19-én Orsován és aug. 21-én Brassóban. A Hivatalos Lap július 22., 24. és 26-i számai (Partea II.) részletesen felsorolja az árverésre kerülő árukat és tárgyakat.

AZ IMPOTENCIA legyőzhető RETON TABLETAKKAL

Fgy. TUBUS 121

Az infláció kérdése még mindig erősen foglalkoztatja nemcsak az angol és amerikai,

Pénzüntézet hírek

Románia legnagyobb bankja, a *Banca Românească S. A.* ez évben is legelsőzör tette közzé félévi mérlegét, közvetlenül a Jegybank mérlegének publikálása után. A mérlegben a betétállomány 592.5 millió, a hitelezők tételei 3 milliárd 232 millió, reeszkomp a Banca Nationalanál 241.4 millió, a váltótárca 651 millió, a folyószámlai kihelyezések 2 milliárd 162 millió, a konverziós kihelyezések 46.5 millió tesznek ki. A készpénzkészlet és bankoknál díszponibilis tőkék összege 823 millió lej, a hadseregfelszerelési alapra jegyzett kincstárjegyek összege 800 millió lej. Az első félév bruttó kamat-, jutalék- és egyéb jövedelme 181.5 millió, a rezi 123 millió tesz ki, amely mellett a múlt évről áthozott nyereségegyenlegről 20 millióval dótáltak a kétes követelések tartalmát. A mérleg főösszege 5 milliárd 67.7 millió lej.

A bukaresti *Societatea Bancară Română S. A.* igazgatósága J. W. von Witzleben, a Dresdner Bank delegátusát és Cetrópíd Dinut vezérigazgatókká nevezte ki.

A szászrégeni *Banca Fuzionata S. A.* közgyűlésén Mischinger Miklóst vezérigazgatóvá, Medgyesy Anselmát cégvezetővé választották, akiket a törvényszék bejegyeztet.

A nagybányai *Banca de Credit din Bacia-Mare S. A.* közgyűlésén az intézet felszámolását határozták el. Felszámolók: Salamon Mór és Friedmann Sándor, akiket a törvényszék bejegyeztet.

A tordai *Casa de Credit a Agriculturilor din Jud. Turda S. A.* közgyűlésén az igazgatóságba újválasztottak: dr. Vasile Mester, general Victor Fedoreanu és Emil Muresianu. Az intézet elnöke dr. Mester Vasile választották meg.

A *Banca Cordiana*, Fofeldea, a *Banca Viitorul* Ocna-Sibiului és a *Banca Andreiana* Rásinari szeben megyei pénzüntézetek augusztus 13-án közgyűléseket tartanak, amelyen kimondják a három intézet fuzióját.

Köteles-e a cég vidéki fiókját is bejegyezni?

Temesvár, július 29. (Az Uj Kelet tud.) Az utóbbi időben egyre gyakrabban merült fel az a kérdés, hogy valamely cég köteles-e más városban létesített fiókját az új cégbejegyzési törvény értelmében bejegyezni. Ebben a kérdésben eddig sem a kereskedelmi hatóságok, sem pedig a bírói fórumok nem hoztak végleges döntést és azért a cégek ujonnan létesített fiókjait bejegyzését általában kérelmezték. Nemrég egyik brassói bóránagykereskedés Temesváron létesítendő fiókjá számára cégbejegyzési engedélyt kért a temesvári kereskedelmi és iparkamarától. Ekkor azonban a temesvári bórkereskedők, számszerint tizenhét cég, együttes kérelmet intézett a kamarához, hogy ne engedélyezze a fiók bejegyzését, mert a temesvári piacon elég bórkereskedés van és a már meglévők is nehézségekkel küzdenek, az új konkurrenciá pedig nem kívánatos. A kamara cégbejegyzési bizottsága magáévá tette a bórkereskedők álláspontját, mert a törvény is előírja, hogy az új cégek bejegyzésének engedélyezésénél tekintetbe kell venni a konkurrenciá lehetőségét és a meglévő szakmai cégek érdekeit. Ezért elutasította a cégbejegyzési kérelmet, mire azonban a brassói cég megnyitotta temesvári fiókját, anélkül, hogy azt Temesváron bejegyezték volna. Kereskedelmi körökben most nagy érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit, mert az precedensül szolgálhat a jövőre nézve.

Szentimrei Jenő: Ferencz Tekintetes ur. Kölcsei Ferencnek, ragyogóan megirt, izgalmas és lebilincselő életregénye. Athenaeum kiadásban, pompás kiállításban jelent meg a kiváló erdélyi író legszebb és legnagyobb alkotása. 336 lap, díszkötésben, 178 Lei Lepa-gnál Kvár. Postán utánérvél.

Az oradeai Szilágyi Ort. Zsidó Fiuinternátus

felvessz bentlakó tanulókat az 1939-40. iskolai évre. Teljes ellátáson és gondos felügyeleten kívül nyújt okleveles középiskolai tanároktól vezetett előkészítést, francia, német, angol és héber nyelvtanítást, zenéi előkészítést.

Az érdeklődőknek az igazgatóság (Oradea, Str. Delavrancea 17) minden részlete kitérjedő prospektust küld.

Az intézet felügyelő igazgató: Dr. Szilás Izidor liceumi igazgató és Radó Pál kereskedelmi liceumi tanár

Hullámzó a bucaresti tőzsde

Tartotak a fixkamatozású papírok és bankrészvények, egyenletlen az árfolyamalakulás a petróleum- és ipari papíroknál

A bukaresti tőzsdén az elmúlt héten közepes forgalom bonyolódott le. A fixkamatozású papírok piacán az árfolyamok tartottak, az augusztus 1-i szelvényesedé- kességük szilárdabbak. A Stabilizarea 65.25-ös, a Desváltarea 64-es, a Kisajátítási kötvény 60.37-es, az 1933. évi renta 64.50-es, az Inzestrarea kötvény cím- letei 87-es, a kis címletek 82.50-es, az adóbon 52.50-es, az 1935. évi 3 százalékos Consolidarea kötvény 44.37-es árfolyamon zárt. A bankrészvények is tartottak, a Banca Națională 5675 lej, a Românească 585 lej, a Comro 210 lej, a Credit Român 445 lej, a Credit Industrial 750 lej. A biz-

tosítási részvények árfolyama nem változott, a Dacia-România 4100 lej, a Generala 1140 lej, az Agricola Fonciera 330 lej, a Nationala 260 lej. A petróleumrészvények árfolyamalakulása nem egységes, az Astra-Română 860 lej, a Steaua-Română 305 lej, a Concordia 475 lej, a Credit Minier 232 lej, a Redevența 150 lej. Az ipari részvények árfolyamalakulása sem egységes. A Resița 15 lejre 538 lejre, a Letea 10 lejre 1105 lejre javult, a Mica 10 lejre 1285 lejre lanyhult, a többi változatlan, a Titan Nadrag-Calan 1555 lej, a Tramway Bucuresti 1110 lej, a Telefon-részvény 1145 lej.

Cégbejegyzések

A kolozsvári *Kisbesei Gránitbányák Rt.* legutóbbi közgyűlésén Sion Petret és Prager Emil mérnököt az igazgatóság tagjává választották, akiket a törvényszék bejegyeztet.

A kolozsvári *Indra S. A. pt. Producerea de Articole Tehnic si Electrice* közgyűlésén a vállalat felszámolását határozták el. Felszámolók: Dr. Adam Popa, Ion Martalogu és dr. Victor Pop, akiket a törvényszék bejegyeztet.

A *Foresta Română S. A.* Bucuresti közgyűlésén az igazgatóságba választottak: N. N. Săveanu, Adolfo Rossi, Ing. N. Costinescu, Grigore P. Carp, Ettore Brunelli, Gică Macarescu és M. Sîpos.

A nadrági *S. A. Forestieră din Nadrag* közgyűlésén az igazgatóságba újválasztottak: Edgar Asmit, Gr. Trancu-Iasi és Amedeu Ghițescu. A közgyűlés tíz százalékos osztalék fizetését határozta el.

A temesvári *Industria Textilă din Banat S. A.* közgyűlésén Botez Gh. Petrut

az igazgatóság tagjává választották, akit a törvényszék bejegyeztet.

A temesvári *Vitrum S. A. pt. Comerț cu Sticlă* közgyűlésén Botez Gh. Petrut az igazgatóság tagjává választották, akit a törvényszék bejegyeztet.

A temesvári *Fabrica de Pălării S. A.* közgyűlésén az igazgatóságba újra választották, míg dr. Negrea Victor, Lusz-tig Adolfot és Vermes Emilt cégvezetők-ké nevezték ki.

A temesvári *Acumulator S. A.* közgyűlésén Botez Gh. Petrut az igazgatóság tagjává választották, akit a törvényszék bejegyeztet.

A gyertyamosi *Tiglară dr. Pető S. A.* közgyűlésén Schneider Róbertet az igazgatóság tagjává választották, akit a törvényszék bejegyeztet.

A temesvári *S. A. pt. Valorificarea Oțelului* felszámolói a cég törlesztését kérték a törvényszéktől, amit a törvényszék bejegyeztet.

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

A „L. R. E. S. S.” *Liniile Aeriene Române Exploatate cu Statul S. A.* légiforgalmi társaság legutóbbi közgyűlésén a részvénytőkének 270 millió lejről 337 millió lejre történő felemelését határozták el. Az új emissziót teljes összegében az állam veszi át, a légiforgalmi társaságnak átadott természetbeni apportokért.

Az „Aur” *S. A. R. Mînera* 1938. évi mérlegében a 80 millió részvénytökeből még 23.500.000 lejt nem fizettek be. A befizetett tőke mellett 756.209 lej nyereséget mutat ki, amelyet amortizációkra használtak fel.

A bukaresti *Frumosan S. A. R. de Democritizare* 1938. évi mérlegében 30 millió lej részvénytőke mellett 11.191.108 lej veszteséget mutat ki, amellyel a veszteség egyenleg 24.445.960 lejre emelkedett. A legutóbbi közgyűlésen a veszteség fedezésére a 30 millió részvénytökéből 6 millió

lejt szállították le és elhatározták, hogy a vállalat a hat millió részvénytökével folytatja tovább működését. Ugyanakkor az igazgatóságba újválasztottak: Ion Lapedatu, Nicolae Theodorescu, Ion Banciu és Constantin Rădulescu.

A bukaresti *Fabrica de Bere Luther S. A.* 1938. szeptember 30-án lezárta 1937-38. évi mérlegében 120 millió lej részvénytöke és 33.060.000 lej rendes tartalékok mellett 11.069.708 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 424.999.097 lej.

A Groedl-konzern érdekltségébe tartozó *Carpatina S. A. R. pt. Industria Forestieră* közgyűlésén 10 százalékos netto osztalék fizetését határozták el.

A kolozsvári *Agro-Comerț S. A.* 1938. évi mérlegében 1 millió lej részvénytőke mellett 63.984 lej tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 24.276.284 lej.

A nagykarolyi *Fabrica de Hârtie „Cărei” S. A. R.* a nemzetgazdasági miniszter- től engedélyt kapott, hogy gépiparandézéseiket és motorainak egyrészt Nagykarolyból a prahovamegyei Berceni községben levő új vállalatához szállítsa át és ott helyezze működésbe.

A brassói *Fabrica de Postav Wilhelm Thellmann et Co. S. A.* 1939. április 30-án lezárta 1938-39. évi mérlegében 48.200.000 lej részvénytőke és 7.526.117 lej tartalékok mellett 4.745.713 lej tiszta nyereséget mutat ki.

A temesvári *Eduard Karner S. A.* 1938. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke mellett 533.780 lej nyereséget mutat ki, amelyet teljes összegében az előző évi veszteség amortizálására fordítanak. A mérleg főösszege 13.501.634 lej.

A temesvári *Domus S. A. de Construcție din Timisoara* 1938. évi mérlegében 5 millió lej részvénytőke mellett 17.513 lej veszteséget mutat ki. A mérleg főösszege 5.150.113 lej.

A bánáti sváb szövetkezetek központja, a felszámolás alatt álló temesvári *Centrala Raiffeisen S. A.* 1938. évi mérlegében 1 millió lej részvénytőke és 17.000 lej rendes tartalékok mellett 26.473 lej veszteséget mutat ki, amellyel a veszteségegyenleg 216.768 lejre emelkedett. A mérleg főösszege 1.625.826 lej.

Fizetésképtelenségek — moratóriumok

Wurzel Géza kolozsvári konfekciókereskedő moratóriumkérelme ügyében a törvényszék a július 10-re kitűzött tárgyalást formai okokból augusztus 9-re halasztotta el.

Deák Simuel kolozsvári bazártulajdonos moratóriumának meghosszabbítását kérte a törvényszéktől, azzal az indoklással, hogy az első moratórium alatt tartozásának egy jelentős hányadát már kifizette.

Erdélyi Simon kolozsvári kereskedő moratóriumot kért. A törvényszék a hitelezők leszávatására július 31-re tűzött ki tárgyalást.

Blatt Mihály brassói kereskedő kényszerkezése ügyében a törvényszék az eljárást megszüntette, mivel a cég az összes hitelezőit kifizette.

Energia engedélyek

A nemzetgazdasági miniszter engedélyt adott *Sternberg Herman* Unguras (Szilágy megye) községbeli malomtulajdonosnak egy 50 lóerős gőzgép beállítására, saját energiaszükséglete ellátására. Az engedély 18 évre szól.

A nemzetgazdasági miniszter engedélyt adott *Stana Teodor* belényesi asztalosmesternak egy 3 lóerős gőzgép beállítására. Az engedély 10 évre szól.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52—146.69
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.62—76.59
svájci frank	31.95—32.86
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csenhokrona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovák korona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77
Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:	
angol font, 30%-os szabadkvóta	1420—1460
angol font, 20%-os kvóta	1410—1420
angol font, 40%-os kvóta	965—975
dollár, 30%-os szabadkvóta	313
svájci frank, 30%-os kvóta	69.50
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	7.95
francia frank, 30%-os kvóta	8.40
holland forint, 30%-os kvóta	105—153
belgas, 30%-os	58.50
svédkorona, 30%-os kvóta	74—

A labdarugó nézi a m

Marosvásárhely, július 29. A labdarugó játéka ma játszott a második CFR—Mures megyei labdarugó csapat mérlegében. A labdarugó csapat már péntek délután kezdte a mérlegét és Jugoszláviai csapatnak be. Szombaton a csapat különvonata is, amely Székelykeresztúr felől érkezett a városba, a csapatot a városban megvárta a CFR csapat, amelyekben olyan nagy játékosok vannak.

Hírek a sp

A román atléta világban szerepel, a német rom ország nemzetközi labdarugó csapatát vezeti. A Davis Cup európai labdarugó mérlegében és Jugoszláviai csapatnak be. Szombaton a csapat különvonata is, amely Székelykeresztúr felől érkezett a városba, a csapatot a városban megvárta a CFR csapat, amelyekben olyan nagy játékosok vannak.

Budapestben ma játszott a román labdarugó csapat a Ferencvárost, amely a román labdarugó mérlegében és Jugoszláviai csapatnak be. Szombaton a csapat különvonata is, amely Székelykeresztúr felől érkezett a városba, a csapatot a városban megvárta a CFR csapat, amelyekben olyan nagy játékosok vannak.

Az országos ifjúsági labdarugó mérlegében és Jugoszláviai csapatnak be. Szombaton a csapat különvonata is, amely Székelykeresztúr felől érkezett a városba, a csapatot a városban megvárta a CFR csapat, amelyekben olyan nagy játékosok vannak.

APR

Szavanként 2 lej, le hirdetési, továbbá hirdetéseket csak a választás ellenében.

Anyarozsot legmag VESTA vegyipar O

Önálló konyhavezet helyiség. Csak első minden ágában járta nek. „Azonnal” jelleg

Örökre adnám hé jobb zsidó családnak, náné, Cluj, Str. Să

Ne pazarolja kely való nyelvtanulással vet a legújabb díre földön élt nyelvtanú siker garantálja. Clj Duca I. I. em. 2. aj

Simon fordítórod sok minden nyelve Str. Regina Maria 2

Utlevél ügyben (ez zésére, vagy a kértára vonatkozólag) utmutatást ad spec bélyeggel ellátott lemerítően válaszolok igére az Uj Kelet Str. Millerand 4 to

Kiadó elegánsan szoba, esetleg két Jakob, Reg. Ferdin

Pálkafőzést Gränzwieg Hida, j

Zsidó háztartás független ur. Schlegrafului 93, Schv

Különbejárati vagy 2 zsidó fiatal házaspárnak ajánl. Özv. Jakabné

Tiszviselőné könt, Tusnádra, Székelykeresztúr helyre, esetleg „Nyaralás” jelleg

Zsidó fiatalok utján zenekedvelő nyal. Házasság ni dóság” jellegre

SPORT

A labdarugószövetség teljes vezérkara is végignézi a mai Gloria CFR—Mures mérkőzést

Marosvásárhely, július 29. Az A-ligába való jutásért ma játszó le Marosvásárhelyen a második CFR—Mures mérkőzést. Ez a mérkőzés sorsdöntő lesz mindkét csapatra nézve. A galaci csapat már péntek este megérkezett Szászrégenbe, ahonnan csak a mérkőzés előtt jönnek be. Szombaton este befutott a galaciak különvonata is, amelyen mintegy 500 szurkoló érkezett a városba, hogy győzelemre biztassák csapatukat. Az izgalom a Mures kerkeiben olyan nagy, hogy maguk a vásár-

helyi kereskedők is nagy jutalmat adnak a csapat játékosainak, amennyiben sikerül négy góllal legyőzniük a Gloria CFR együttesét, ami egyben az A-ligába való jutást is jelenti.

A Gloria CFR—Mures mérkőzést az egész országban nagy érdeklődés kíséri. A mérkőzést végignézi a labdarugószövetség teljes vezérkara is, míg a fővárosi összes sportlapok külön tudósítokat küldtek ki erre a nagyjelentőségű mérkőzésre.

Hírek a sportvilágból

A román atléta válogatott ma Klagenfurtban szerepel, a német-jugoszláv-román három ország nemzetközi atlétikai versenyén.

A Davis Cup európai zónájának döntőjét tegnap délután kezdték meg Zágrábban. Németország és Jugoszlávia csapatai. Az első napi eredmények a következők: Punesec—Göppert 6:3, 6:1, 6:0. Henkel—Mitic 6:0, 6:1, 4:6, 6:4. A zónadöntő a tegnapi mérkőzések után 1:1-re áll. Ma játszó le a párost, valamint a két utolsó egyes játszmát.

Budapesten ma játszó le a KK második döntő mérkőzését. Az Ujpest három góllal előnyvel indul és saját pályáján látja vendégül a Ferencvárost, akinek nagyon kevés esélye van, hogy behozza a 4:1-es vereséget. A mérkőzést az olasz Dattilo vezeti.

Az országos ifjúsági atlétikai bajnokságot Kolozsváron rendezik meg augusztus 12-én és 13-án. A verseny a II-ik Károly király

parki Stadionban lesz megtartva, amelynek fővédnökségét öfélése elvállalta.

Tanasescu, a kiváló román teniszjátékos az angliai Welsh kerület teniszbajnokságában a férfiegyest megnyerte. A döntőben Deleford 2:10, 6:4, 7:5 arányban győzte le.

A szegedi FC labdarugó csapata Varsóban 4:4 (2:1) arányban döntetlenül játszott a lengyel válogatottal.

Az olimpiai labdarugótornára eddig a következő 20 nemzet nevezése érkezett Svédország, Norvégia, Izland, Lettország, Esztország, Finnország, Belgium, Luxemburg, Németalföld, Olaszország, Románia, Anglia, Jugoszlávia, Magyarország, Lengyelország, Északamerikai Egyesült Államok, Peru, Argentína, Németország és Franciaország. Számitanak még Dánia, Kína és egy délamerikai állam nevezésére is.

A NAC 250.000 lejt kapott a Venustól Juhász átadásáért.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresők, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előfizetés mellett közölünk. Jelíges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Anyarozót legmagasabb áron vásárol VESTA vegyigyár Oradea, Piața Iosia.

Önálló konyhavezetőt keres elsőrendű helyiség. Csak elsőrangú, a konyhavezetés minden ágában jártas személyek jelentkezzenek. „Azonnal” jelígre a kiadóba.

Örökbe adnám hét éves fiamat vidékre, jobb zsidó családnak. Érdeklődni: Róth Ignác, Cluj, Str. Săpăturie 4.

Ne pazarolja kiejt szótár és leckék utján való nyelvtanulással. Angol és francia nyelvet a legújabb direkt módszerrel tanít külföldön élt nyelvtanár. Helyes kiejtés és biztos siker garantálva. Cim: Josif Ronet, Str. I. G. Duca 1. I. em. 2. ajtó.

Simon fordítóirodában fordítások, másolások minden nyelven szakszerűen készülnek. Str. Regina Maria 13. Emelet.

Utlevél ügyben (a katonai iratok megszerzésére, vagy a kérdés bármilyen más ágazatra vonatkozólag) jogtanácsot és szakszerű utmutatást ad specializált ügyvéd. Válaszbélyeggel ellátott levelekre részletesen és kimerítően válaszolok. Leveleket „Utlevél” jelígre az Uj Kelet fiókiadóhivatala Oradea, Str. Millerand 4 továbbít.

Kiadó elegánsan berendezett butorozott szoba, esetleg kétszemélyre, fürdőszobával. Jakob, Reg. Ferdinand 59, II. em. 8.

Pálkafőzőüst 50 káddal, eladó. Cim: Gränzweig Hida, jud. Cluj.

Zsidó háztartás vezetését elvállalja komoly, független urinő. Cime: Timisoara, Str. Telegrafului 93, Schwartz Dezsőné.

Külfönbjárati uccai butorozott szoba 1, vagy 2 zsidó fiatalember részére esetleg fiatal házaspárnak azonnal kiadó cim a kiadóban. Özv. Jakabné (Tudor Vladimirescu 2.)

Tiszviselőnő keres 2 heti nyaralásra társnőt, Tusnádra, Szovátára vagy más fürdőhelyre, esetleg a tengerpartra. Leveleket „Nyaralás” jelígre.

Zsidó fiatalember megismerkedne levelezés útján zenekedvelő intelligens fiatal urilánnyal. Házasság nincs kizárva. Leveleket „Boldogság” jelígre kiadóhivatalba kérek.

Mindenes jól főző szakácsnő gyermektelen párhoz, felvétetik. Réger Fülöp Cluj, Piața Mihai Viteazul 3.

Földbirtokos özvegye, középkorú, 10 éves fiával együtt el menne idősebb házaspárhoz, vagy magános urhoz háztartás vezetésére. Főzne is. „Szerény díjazás” jelígre. Uj Kelet fiókiadóhivatala Satumare, Teofil Dragos 14.

Házasság céljából, jó házból való intelligens, reprezentáló, magas 26 éves gazdasz és jogász 5 millió vagyonnal, kétszerennyinek a várományosa részére, hozzáilló vagyonos leányt keresek. Bővebbet levélleg. Részletes ajánlatokat „100 százalék valóság” jelígre a kiadóba kérek.

Iskolásgyerekeket teljes ellátásra felvesz Targu-Muresen, Várnai Ella, str. Iuliu Maria 6.

Kedves Doktor Ur!

Mindig hálás leszek Önnek, hogy puder helyett SULFAMYL-kénpuddert ajánlott. Elmúltak a miteszterei, üde az arcom és ma már minden barátnőm SULFAMYL-t használ.

Cojocna fürdőn okvetlenül keresse fel a Parc-penziót. Teljes komfort. Kitűnő konyha. Olcsó árak. Érdeklődni lehet a cluji Parc szanatóriumban.

Öröknyelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja — könyvszakértő. Cim: a kiadóhivatalban.

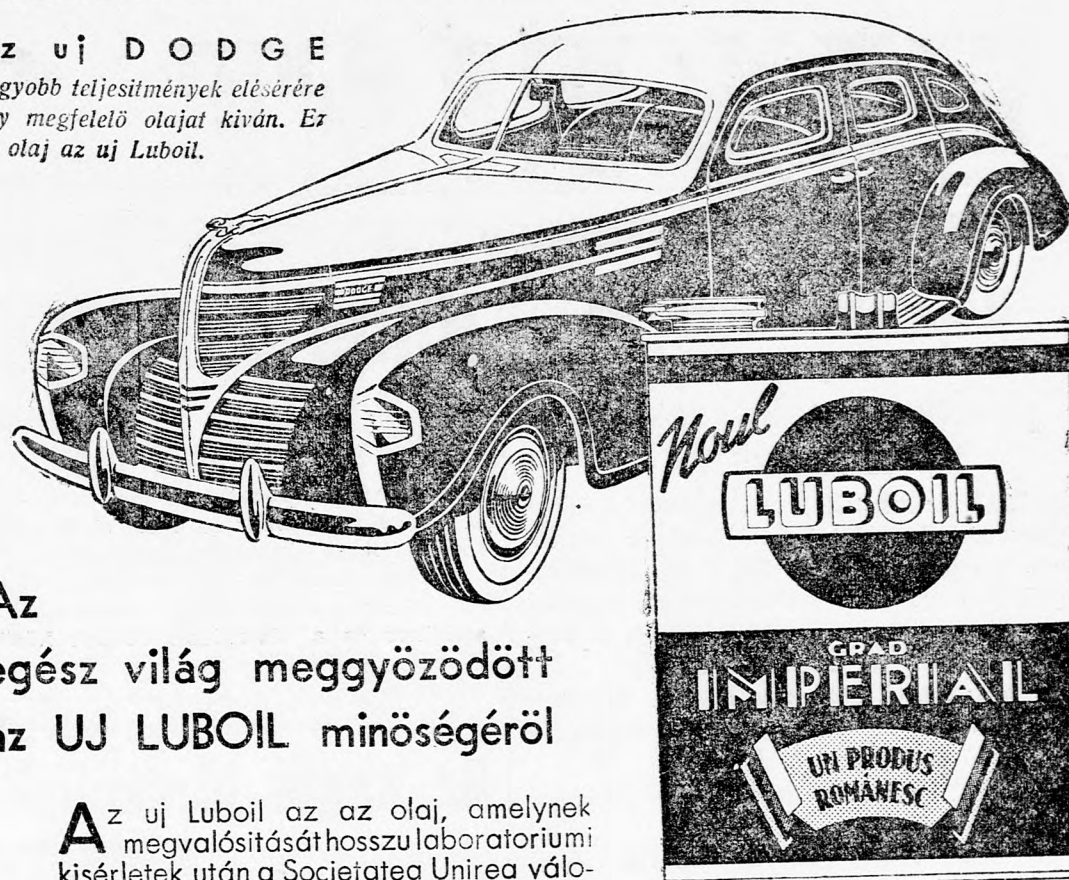
Kiadó augusztus 1-re egy nagy üres szoba vagy szoba-konyha gyermektelen házaspárnak. Cim a kiadóban.

Jégkészítés házilag vidéken, bővebbet Marok gépészernőknél Cluj, Regele Ferdinand No. 43.

Keresettel: az őszi ünnepekre egy חוזה של (bal muszaf) előimádkozó, 8000 lei garanted, a költségeket csakis a megfelelőnek térítjük meg. Mercurea Ciuc, Ort. Hitközség.

Az új DODGE

nagyobb teljesítmények elérésére egy megfelelő olajat kíván. Er az olaj az új Luboil.

Az egész világ meggyőződött az UJ LUBOIL minőségéről

Az új Luboil az az olaj, amelynek megvalósítását hosszú laboratóriumi kísérletek után a Societatea Unirea válogatott román nyersolajokból tervezte. Az ország, amelynek óriási petroleumforrásai vannak, kénytelen kiváló minőségű olajokat külföldről behozni. Ebből a tényből indult ki a Societatea Unirea és megoldotta a problémát olyan módon, hogy egyenrangú, de sokkal OLCSÓBB román olajat készített, amely NEM FIZET VÁMOT és NINCS ALÁVETVE a KONTINGENTÁNAK.

Ugy külföldön, mint itthon vizsgálatoknak vetették alá és az új Luboil ragyogó sikert aratott és bebizonyította, hogy kiváló minőségű olaj és ezzel megteremtette a lehetőségét annak, hogy Románja, a petroleumban gazdag ország, kiváló minőségű olajjal rendelkezzen.

Az új LUBOIL UNIREA

Az új Luboil OLCSÓ, mert mint belföldi készítmény nem fizet vámot és nincs alávetve a kontingentálásnak.

AZ UNIREA S. A. R. GYÁRTMÁNYA

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Mától óriási erdélyi premer: Emberek, akik a halállal játszanak. Egy moziripporter izgalmas kalandjai a világ 4 sarkában. — Shanghai bombázása. Eddig nem látott izgalmas felvételek. Főszerepben: Clark Gable, Myrna Loy. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20, 9.30.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:
Premier sláger! A halálugrás. Főszerepben: Sabine Peters, Albrecht Schönhale, Teodor Loos. A film előtt világhírű.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:
I. Egy édesanya szenvedése. Megrendítő dráma egy anya önfeláldozásáról. Fősz.: Kay Francis. II. A legjobb cow-boy-film. III. A legújabb hangos híradó. Előadások kezdete mindennap 3 órától.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:
Andaluziai éjszakák. A film meséje Carmen híres operája nyomán készült. Prosper Merimée regénye után. Főszerepben: Imperio Argentina, világhírű spanyol táncos és énekesnő. Műsoron kívül a legújabb hangos híradó. Előadások kezdete hétköznapokon 5.20, szombaton és vasárnap 3.20.

A THALIA MOZGÓ MŰSORA:
Ma és mindennap: I. GAZON, a cowboyok királya. II. Stan és Bran legmúltságosabb vigjátéka: A válok. Műsor előtt Metro híradó. Izgalom és nevetés két és félórán át! Előadások: 5, fél 8 és 10 órakor pontban.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:
I. Az ördög légiója. Izgalmas cow-boy dráma. Főszerepben: Dick Foran és Anne Nagel. II. Hogyan hódítom meg a férfiakat. Pazar rendezésű filmsláger. Főszerepben: Errol Flynn és Joan Blondel. III. A legújabb Metro Híradó. Szombaton, július 29-én, nincs előadás.

— Akiknél a szükséges testmozgás hiányzik és ezért szokványos székrekedés, megzavart gyomorműködés és teljes étvágytalanság esete áll fenn, igyanak reggelenként felkeléskor egy-egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez egy régóta bevált háziszor, amely lényegesen hozzájárulhat ezen rendellenességek megszüntetéséhez. Kérdezze meg orvosát.

RÁDIÓ-MŰSOR

VASARNAP, július 30.

Bukarest, 8.30: Reggeli műsor torna, rádió hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó. 9.55: Istentisztelet, gyermekeknek, felnőtteknek. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sporthírek, déli hangverseny. 18.15: Táncczene. 19.15: Strauss János hangverseny. 20.15: Szórakoztató hangverseny. 21.20: Szaxofonszólo. 21.40: Régi dalok. 22.15: Román zene lemezekről. 22.40: Táncczene. 23.15: Lemezek. Jeruzsálem. Délután 1.30: Pontos idő, hírek, zene. 5: Könnyű zene. Héber nyelvoktatás. 6: J. Mejuchas előadása. 8: Zene. 8.15: Pontos idő időjárás, hírek héberül. 8.30: B. Dinburg előadása Mendelssohn Mózsról. — 8.50: Hangverseny. 9.30: Pontos idő, időjárás, hírek angolul.

Budapest I. 9: Hanglemezek. Utána hírek. 10: Unit. istentisztelet. 11: Kath. istentisztelet. 12.15: Gör. kath. istentisztelet. 13.30: Cselényi József nótái, utána felolvasás és hanglemezek. 16.45: Fuvózenekar, majd a gödöllői cserkészborozásról közvetítés. — 18.10: Szalonzene. 19.50: Hangverseny zenekar. 21.10: Hangjáték. 22.40: Hírek, sporteredmények. 23: Táncclemezek, hírek, majd cigányzene.

de Hárde „Că- azedóság minisz- egy gépjármű- gyrését Nagyka- Beroni költség- szállítsa át és ott

Postau Wilhelm 1939. április 30-án egében 40.200.000 6.117 lej tartalék- lej tiszta nyere-

Arner S. A. 1938. lej részvénytöke seget mutat ki, a- az előző évi vesz- titanak. A mérleg

A. de Construc- évi mérlegében 5 mellett 17.513 lej mérleg főösszege

kezetek központja. temesvári Centra- évi mérlegében 1 és 17.000 lej ren- 26.473 lej vesz- ellyel a veszteség- melkedett. A mér- lej.

eségek — mok

ari konfekciókeres- ügyében a tör- e kifizető tárgya- gusztus 9-re ha-

vári bazártulajdo- meghosszabbítását azzal az indokolás- tórium alatt tartó- hányadát már kifí-

ozsvári kereskedő törvényesít a hite- július 31-re tiszított

kereskedő kény- a törvényesít az mivel a cég az ösa-

gedéylek

miniszter engedélyt m Unguras (Szi- malomtulajdonos- gép beállítására, su- ellátására. Az en-

miniszter engedélyt belényesi asztalos- s gőzgép beállításá- re szól.

zeti Bank ariályamai:

— 141.52—146.59
— 662.40—672.76
— 663.09—673.44
— 76.62—76.89
— 31.95—32.46
— 3.78—3.86
— 40.50—41.50
— 25—27
atalos) 4.68—4.77
y hív.) 4.08—4.77
szabadforgalomba be- rtyolymai tartótkák. lig a követeas árto-
abadkvóta 1420—1460
óta — 1410—1420
óta — 960—975
óta — 313
óta — 69.50
sz-kvóta 7.96
kvóta 8.40
kvóta — 150—153
óta — 58.59
óta — 74—

